

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:

Na celý rok ... 4 koruny — hal.
Na pol roka ... 2 " — "
Na štvrt' roka ... 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:

Dr. ALEXANDER ERNSZT,
páp. komorník.

Majiteľ a vydavateľ:

JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:

Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.

sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novín
ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Mungovské volebné právo proti kresťanským hospodárom.

Napísal: Karol Huszár, krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany okresu šárvárskeho.

Tisza a Lukács zaiste nalakali sa krajinského pohybu socialdemokratov, preto není sú proti tomu, aby k ich prospechu značnejšie zmeny prevedené byly na zákonnej predlohe volebnej reformy. V akejkoľvek miere však mungovci rozšíria volebné právo, spojené to bude s tým následkom, že v mestách a v priemyselných krajoch, za krajinských vyslancov vždy vyvolení budú liberáli, demokrati a socialdemokrati. Nad týmito tromi stránkami, kresťanstvu nepriateľské živly ešte viacej panovať budú ako doposiaľ. Tí čo v politike žiarlivo ztražia nad záujmami katolíkov, sú a boli v tej nádeji, že rozšírenie ľudových práv, po vidiekoch prevahu zabezpečí kresťanskému ľudu. Spoločenskú rovnováhu, pokojný život štátny skrze to chceli sme zabezpečiť, že ku volebnej urne pripustíme najširšie vrstvy kresťanského ľudu. Týmto mravne nezhubeným elementom sme možno dať volebné právo, bo chlieb dorábajúci ľud dediny aj doposiaľ udržiaval krajinu. Naša sedlač opravde je tá historická trieda, ktorá s jej mravnosťou, usilovnosťou, prácou, zdravou krvou, obetivosťou, láskou ku vlasti a nezklatnou oddanosťou ku viere, tvorí krajinu udržiavajúci pevný stĺp. Viere vždy verný, statočný ľud dediny, krv a peniaze obetuje k obrane vlasti. K občerstveniu našej spoločnosti potrebnú ľudskú hmotu zarovnak poskytujú nám prespolné triedy malých hospodárov. Záhuba, nemravnosť, zločiny, výstupky

proti trestnému zákonu vôbec padajú na mestá. Istou oporou oltárov, vlasti a tróna ale je dedinský ľud.

Vzdor tohoto však čo vidíme?

Tisza-Lukács v ich predlohe o volebnej reforme už pôvodne tak smýšľali o malých hospodároch, ako keby to boli popolválci štátu. Včul ale politici, ktorí dobre znajú plány Tisza-Lukáčsové, to hovoria, že už itak zcela naničhonú zákonnú predlohu o volebnom práve, jej pôvodcovi s pomocou mungovskej triedy, ešte viacej chystajú sa zhubiť. Mungovský poslanec Lorant Hegedüs, opovážil sa predostreť návrh, že vyplniť treba všetky žiadosti mestských elementov, a fabrických robotníkov, dedinskému ľudu ale, ktorý na dne studien spatruje obrazy Panny Marie, volebné právo treba dať len asi o 10—12 rokov.

Nuž čože toto má znamenať? Nič iného ako aby židovstvu, veľkým kapitalistom, bankárom, kartelským barónom, slobodným murárom pohlavárom odborných organizácií zabezpečené byly poslanecké mandáty, najširšie vrstvy kresťanského ľudu ale, aby pozbavené byly každého politického práva.

My nezávidíme volebné právo priemyselníkom, úradníkom, obchodníkom a robotníctvu. Ba oproti žiadame, aby aj títo dostali zodpovedné, slušné a spravедlivé zastupiteľstvo. Čo nás však bolí a za čo k ostrému boju vyzývame celé obecenstvo katolícke, je to: že Tisza-Lukáčsov zákon z politického života svedovo vylučuje státisíce tých katolíckych občanov, ktorí v prvom rade a najviacej zaslúžia politické ústavné práva.

Abyste sa o záhubných zámeroch Tisza-

Lukácsovej predlohy dôkladnej presvedčili, pohliadnime na výkazy štatistiky:

Dľa starého volebného zákona, medzi sto voličmi 64 bolo poľných hospodárov a 33 merkantilistov. Dľa nového volebného zákona zo sto voličov, poľných hospodárov má byť 60 a merkantilistov 38.

Z agrárnych, voličov má byť 1,091.199, volebného práva ale pozbavené má byť 1,127.150, **teda 50·9 procentov.**

Z merkantilistov voličov je 702.470, volebného práva pozbavené má byť 240.010, totižto 25 procentov Toto ale toľko znamená, že zo 100 poľných hospodárov voličov má byť len 49 zo sto merkantilistov ale 74.

Dľa Lukácsovho zákona polovica poľných hospodárov pozbavená má byť volebného práva, merkantilistov ale len štvrtá čiastka.

Keby sme posiaľ neboli vedeli, z akej príčiny Tisza väčšinu poľnohospodárskej triedy ozbijať ide volebného práva, tieto dni vysvetlili nám to jedny mungovské noviny.

Mnohí posiaľ o Tiszovi mysleli, že on historické Uhorsko bráni proti revolucionárom. *Včul ale vysvitlo, že hlavný vodca kalvínov bojí sa osilnenia katolíkov a preto volebného práva pozbavuje statisíce katolíckych malých hospodárov a hoferov.* Ako daakú hroznú vec predstavuje Tisza v jeho mungovských novinách, že všade, kde zavedené je všeobecné volebné právo, liberáli vytisnutí sú z dejišťa a do popredia tiahnu katolíci. V politickom osilňovaní katolíkov Tisza spatruje len na predpojatost a náruživosti ľudu opierajúcu sa demagogiu. S opravde kalvínskou trpkosťou spomína za tým Tisza, že už i posiaľ v parlamentoch ku katolíckej politike priznáva sa vo Francúzsku 9%, v Belgicku 51%, v Bavorsku 39%, v krajoch pri Ryne 50% všeobecným právom vyvolených poslancov. V ríšskej rade Nemecka, udáva ďalej Tisza, nachodí sa 111 konzervatívnych poslancov, z ktorých 90 patrí ku «centrumu» strane a pochádza z katolíckych krajov; z okresov protestantských ale je len 21, V rakúskom parlamente tri čiastky poslancov tvoria klerikáli. O všetkých týchto ale kalvín Štefan Tisza opovažuje sa to tvrdiť, že sú to **nespolahlivé «elementy»**, ktorým neslobodno do ruky dať opraty krajiny.

Z tohoto vidno, že katolíci Uhorska nemajú

urputnejšieho nepriateľa, ako im je kalvín Štefan Tisza.

Slovenskí občania Uhorska odjakživa sú známi ako náboženstvu svojmu nezkatne odaní katolíci. Toto vie aj Tisza, preto jeho predlohou volebného práva, ozbijať majú byť zvlášte Slováci. Posiaľ každý Slovák mohol byť voličom keď mal 21. rokov a keď jeho daň dosiahla nízky miestny cenzus. *Dľa Tisza-Lukácsovho zákona slovenský roľník a poľnohospodársky robotník hlasovacie právo dostane až vtedy, keď mu minulo tridsať rokov, keď pri tom vie čítať a písať a keď jeho cenzus dosiahne výšku dvadsať, štyridsať korún.* **Nikdy nezabudnite na to katolícki Slováci, že Tisza-Lukács a ich mungovská banda na tom pracujú, aby slovenski voličia pomaly vymreli.**

Po krajoch slovenského obyvateľstva miesto statočných katolíckych roľníkov a poľnohospodárskych robotníkov, krajinských vyslancov voliť majú len židáci, úradníci a soštatnení notári. Slovenský katolícky roľník a poľnohospodársky robotník ale, ozbijať má byť každébo politického práva a má len preto žiť, aby svojich synov dal za vojakov a platil veľké porcie.

Tisza a Lukács však už sami nalakali sa následkov atentátu, ktorý zpáchať zamýšľali proti právam ľudu. Lukács bojí sa socialdemokratov, že ho zrazia, preto sľubuje im už horydoly. **Kalvín Tisza ale je vo veľkom strachu, že pri statočnom volebnom práve liberálna strana, teda mungovci, zmiznú z politického dejišťa a po celej krajine vo všetkých katolíckych okresoch vyvolia kandidátov kresťanskej ľudovej strany.**

Nesmieme trpeť, aby Lukács a Kalvín Tisza o prirodzené a životné práva ozbijať katolíkov. Proti tomuto atentátu na nohy postaví sa má každý katolícky občan, ktorému na tom záleží, aby v krajine konečne navždy zanikla ľud zdieľajúca mungovská strana a pokoleniam celej budúcnosti Uhorska zabezpečené boly požehnanie kresťanskej kultúry.

Svrchovaný čas je preto, aby každý seba-povedomý katolík už raz otvoril oči. Ako mungovská vláda nalakala sa socialdemokratov a náklonná je splniť ich požiadavky, zarovnak nalaká sa aj veľkej sily katolíckych malých hospodárov a poľnohospodárskych robotníkov, keď

v sriadených šikoch postavia sa proti mungom. Po všetkých okresov celej krajiny preto bezodkladne vyzvať treba všetkých krajinských vyslancov, aby silou-mocou na tom pracovali, aby novým volebným zákonom roľníckemu ľudu, statisícum malých hospodárov a poľnohospodárskeho robotníctva slušné a spravodlivé zastupiteľstvo zabezpečené bolo v krajinskom zákonodarstve. *Týmto cieľom proti Tisza-Lukácsovej predlohe ohrožujúce shromaždenia vydržiavať treba po obciach celej krajiny.*

Len ten ľud je hoden a dosiahne prislúchajúce mu práva, ktorý odhodlaný je za ne aj bojovať. Hor' sa teda! V medziach zákona postavme sa na nohy, aby mungovskou volebnou reformou nebol ukrivdený kresťanský ľud hospodársky!

K voličom okresu Ipolyság.

Vo volebnom okrese ipolšágskom už najbližšie prevedená má byť voľba krajinského poslanca. Béla **Jankovich** známy mungo, ktorý 4. júna m. r. Tiszovi pomáhal pri hrdúsení krajinskej ústavy, znakom uznania za túto špatnú službu vymenovaný je za **štátneho sekretára**. Toto vyznačenie dostal Béla Jankovich nie za jeho zásluhy, ktoré mal si zadovážiť k prospechu jeho voličov, lež za jeho politické zločiny, aké z lásky ku Tiszovi a Lukácsovi zpáchal v uhorskom parlamente. Béla Jankovich zaiste teší sa jeho masnému úradu. Voličia jeho okresu ale náramne rozhorčení sú proti ich poslancovi, ktorý ponevác od vlády dostal úrad s veľmi veľkým platom, **povinný je podrobiť sa novej voľbe.**

V najbližšom čase teda nová voľba bude v *Ipolšágu*.

Kresťanská ľudová strana a spojené stránky opozície prichystané sú ku tejto voľbe. Opozícií verne oddaní občania okresu minule vydržiavali veľké shromaždenie, na ktorom prítomní boli povereníci, zastupitelia zo všetkých obcí a uzavreli *jednohlasne, že na každý pád postavia kandidáta*. Tento kandidát je muž bezúhonného kresťanského presvedčenia a o pospolitý ľud veľkých zásluh, ktorý už raz bol krajinským vyslancom a menuje sa **Edmund Beniczky**. Čo najvрей odporúčame ho kresťanským voličom.

Dr. Edmund Beniczky, kandidát kresťanskej ľudovej strany okresu ipolšágskeho.

Tu je čas a príležitosť, aby kresťanskí voličia rozhodne odsúdili Tisza-Lukácsovú hrúzo vládu.

Jestli včul na nohy nepostavia sa kresťanskí voličia, zahyne krajina a na veky zdierať nás budú mungovci.

Hor' sa preto do boja neohrození ľudák voličia, okresu ipolšágskeho! Nech ich oduševňuje skvelé víťazstvo kresťanských voličov zlatomoravských!

Nech žije náš kandidát: Dr. Edmund Beniczky!

Budapešť židia administrujú.

O našom hlavnom meste známe je celému svetu, že je ono viac Judapest (židovskápešť), ako Budapešť, ponevác v ňom židáci rozkazujú. Ani štatistický úrad nezná určite vykázat, koľko židov je v našom hlavnom meste, bo deň po deň dochodia ta nové a nové krdle pod kepienkou «ruskí emigranti» a pekne rúče tam ostanú a v rubrikách štatistického výkazu množiť bude počet írečitých «vlastencov».

Budapešť nielen o tom je povestný, že je tam viacej židov, ako v celom Francúzsku, lež aj o tom, že všetky obchody, podniky a peňažné ústavy nachodia sa v židovských rukách.

Domoví páni sú židia. Celé ulice, ba namestia patria židom.

V mestskej správe židáci sú vo väčšine. Na mestskom dome oni rozkazujú. A takh lavné mesto hodné je toho vyznačenia, aby nazývalo sa Judapešťou, Židia nemusia viac nový Jeruzalem budovať, už ho majú. Nedobili ho zbraňou, ani so škrekom, s trúbami a črepami hrncov, ako kedysik Jericho, predsa je jejich. Nemuseli borbu viesť, aby nadvládu do svojich rúk dostali, predsa však povedať môžu: Stálo nás to veľkú prácu a veľa peňazí, kým sme dobili Budapešť, nelutujeme však tie obete, bo ony donášajú nám veľké úroky.

Keď sa ale židáci v Budapešti tak zariadili, že ich odtiaľ žiadna moc nevytisne, slušilo sa, aby aj hlava mesta zo židov vyvolená bola. Stalo sa i to. Splnila sa teda dávna túžba židovstva. Za hlavného mešťanostu krajinského hlavného a kráľovského sídelného mesta židák bol vyvolený. Tak sa patrí, aby židovské mesto žid spravoval.

Aké to víťazstvo! Spolu ale aká je to potupa pre celú krajinu! Vidno z toho húževnatost židovstva a naničhodnosť kresťanstva.

Židáci spolu držia. Znajú prostriedky, s nimiž svoju nadvládu zväčšiť môžu. Vždy jednomyselne kráčajú k cieľu. Nehľadia na prácu, nie na obete. «Napred ku svetovej moci!» je ich heslom a pridržajú sa ho prísne. Pri mestských voľbách tak pracujú, že zväčšia ich kandidáti. Lahko je im, u nich sú peniaze, s tými otvorila si dvere aj u najvplyvnejších pánov. Pritom neodvislí sú ako kapitalisti. Z bárs ktorého vačku vytrasú dakolko veľkomožných pánov a excellenciašov, ktorých oni peniazmi udržiavajú.

Čo sú budapeštianski kresťania pomerne ku tamojším židom? Treba ísť na jedno hlavnomestské zasadnutie a hneď každý uvidí, z koho pozostávajú virilisti a reprezentanti. Židáci sú tam vo väčšine. Kresťana tam ledva vidno, a jestli je tam daktorý, učupí sa a mlčí, aby ho židovské vrany neprekvákaly.

Pýtate sa, kto zorganizoval hlavnomestských židov natoľko, že už aj za hlavného mešťanostu vyvolili žida a vo Viedni vymenovať dali človeka svojej viery?

Vilhelm Weisfeld (Vázsonyi). On je nekorunovaným židovským kráľom Budapešte. Nemyslíte

si, že sa v hodbábe narodil a že jeho otec bol millionárom. Čoby. Vázsonyi pochádza z chudobného židovského rodu, len so svojou pevnou vôľou a húževnatosťou vyšinul sa na ten stupeň moci, že je hľadaným pravotárom; neni len krajiaským poslancom, ktorý od dávneho času zastupuje vždy budapeštiansky okres, lež je aj neohrozeným pánom na budapeštianskom ratúze. Vždy len to sa stane, čo on chce. Má po ruke svoj štáb, všetko to umných, odvážlivých a neohrozených židákov. Táto klika spravuje Budapešť. Takto chystali pôdu k tomu, aby hlavným mešťanostom stal sa člen Vázsonyiho kliky: žid **Heltai** (nekdy volal sa Heller). On zaplní tú najvyššiu hodnosť mestského úradníka. On bude zastupovať hlavné mesto v úradskom poslanectve. Platu má 55.000 korún a stane sa členom domu veľmožov. Jednúc chatrný židáčik takto sa vyšinul ku excellenciašom.

A kresťania? Ti aj naďalej slúžiť budú židom za podnôžku. Budú lenošif. Budú sa napádať a trhať. Budú kliat na židov, tí ale zatiaľ veselo tancujú im po hlavách.

Pozorovateľ.

«Štátna pomoc.»

Kto by sa nepamätal na lanský rok? Ktorý gazda neutrpel škodu skrze večité dážde, ktoré minulý rok pamätlivým učinily? Pred očami hynula mu úroda. Zemiaky a cukrová repa na mnohých miestach ešte aj včul zimujú.

Veru so žalosťou spomíname lanský rok. Čo že je ale naša škoda pri tej, ktorú utrpelo obyvateľstvo stolice krassósörénskej a solnokdobókskej. Tam boly nielen dážde, lež aj povodne a to rok po roku. Obyvatelia týchto stolíc sotva čo len ako-tak vyležali jednu povodeň roku 1911., lanského roku stihla ich druhá, ešte hroznejšia. Rozvodnené rieky a potoky zaplavily chotáre a zeme zanosily štrkom a mulinou. Kde predtým bohaté klasy sa vlnily, kde sa pole a lúky zelenaly, po povodni rozprestieraly sa planiny. Ľud nemal čo žať a zväzať. Komory a stodoly ostaly prázdne. Miestami boly tak veľké povodne, že celé obce porúcaly a ľud ostal nielen bez chleba, lež i bez prístrešia.

Takéto katastrofy staly sa nielen v spomenutých župách, lež skoro po celom Sedmohrad-

sku. Prirodzená vec, keď obyvateľstvo nemá zásoby na zimu, že tam hlad nastane. Za čas premáhajú sa ľudia. Zmenšia porcie dennej potraviny. Možná, že cez deň len raz jedia, bo veď kde je ešte nová úroda? Aj tak si pomáhajú, že založia alebo predajú zbytočné náradie. Vrhnu sa úžernikom do náručia, bo veď majú tú nádej, že hádam tento rok bude prajnejší, než bol lanský. To však nespomôže tisícom. Zima je ukrutná pre chudobných ľudí a hlad tiež sa nedá so sľubami uchlácholiť. Čo robia ľudia v takomto úzkostlivom postavení? Kradnú, zbíjajú a lúpežia. Berú tam, kde vidia. Vylámu stodoly a kradnú slamu a krm. Vlámu sa do komôr, do skladov a odnášajú odtiaľ obyľie a stravu. Prepadnú cestovných a oberú ich o peniaze. Núti ich k tomu hlad a nedostatok.

Takéto úžasné veci dejú sa v krassósöréňskej stolici. Osemdesiat procentov obyvateľstva nemá čo jesť, teda kradnú a zbíjajú. Strašné zvesti dochodia z tých krajov. Noviny dojímave opisujú biedu toho ľudu. Keby to len zčidstky pravda bolo, už je to hrozné a volá ku vládnym kruhom: Hej, ministri, či nevidíte, ako hynie ľud v krassósöréňskej stolici? Máte vy srdce? Prečo nepomáhate biednym?

Vláda však mlčí. Je zaujatá s volebným právom. Tá včul o to má starosť, ako zostaviť snemovú stráž a aký plat jej dať.

Ba predsa zakročila vláda, aby ulavila hladujúcim. Veľminister Lukács totiž celé stotiny žandárov poslal do krassósöréňskej stolice, aby vraj robily poriadok a poistily pokoj. Bez žandárov nič sa nestane u nás. Bez nich Štefan Tisza ani len do záchodu neide. Bez žandárov niet volieb, niet zákona. Keď ľud slobodu a právo žiada, pošlú mu žandárov. Keď chleba pýta, dostane čaty žandárov. Vláda sa so všetkým a všade len na bajonetty opiera. Keby tých nebolo, nebolo by tisoovského tyranstva, ani mungovčiny.

Vláda ešte minulú jaseň vedela, čo bude v biharskej, v solnodobokskej a krassósöréňskej stolici, lež prednejšie jej bolo odhlasovať vojenské zákony a nakríť vojenského molocha stámillionami, ako pomoc udeliť tým, ktorým imanie a živnosť znivočily povodne. Hja, vojsko a Tisza sú prednejší ako ľud pracovný. Na Tiszovú stráž stroví vláda statisíce, pre hladujú-

cich nemá múky a kúštik chleba, ba pošle im na krky ekzekútora, aby im shabal to, čo povodeň nechala. Miesto pomoci pošle žandárov, aby sa ľud nalakal a aby zabudol na hlad. Sú to ozaj úžasné pomery. Vidno z toho, že Uhorsko spravuje jedon blázon, ktorý nemá o inšie starosť, len aby svoje zákony previedol, len aby svoju moc predlžil. Plač a vzdychy hladujúcich nesiahnu k nemu. Na to sú žandári, aby onemili tých, ktorí ku vláde o pomoc volajú.

Záhorský.

To i to o alkohole.

Napísal: Dr. Jozef Tiszo.

III.

Opojný nápoj nemôže dať človekovi sily, bo *alkohol neobsahuje v sebe žiadne výživné látky*. Tohoto všeobecného a pevného presvedčenia sú lekári a učenci a predsa z našich úbohých ľudí kolkí vymlúvajú svoju pijatiku s tým, že vraj «keď si zapijem ani jesť nemusím!» Preto musíme so smutným srdcom zkusovať na mnohých miestach, že gazda nesie židovi zbožie na pálenku, že gazdina keď už ináč k peniazom prísť nemôže, pomlčky za chrptom gazdu zanesie židovi niekoľko vajičieb, aby si vypil mohla. Naša Slovač radšej bude o suchom chlebe žiť, len aby mala na pálenku. A čo je toho príčinou? Ten až do krve ľudu nášho zakorenený omyl, že alkohol ľudia považujú za pokrm, ba za lepší ako pokrm. Jak ďaleko stojí tento omyl, od pravdy, to už aj odtiaľ vysvitá, že pálenka není nič inšie, jako špiritus preriedený s vodou a s inými látkami. Hovorievajú, že zo všetkých liehových nápojov človeka najviac a dobre nasycuje pivo, kdežto mnohí už dokázali, že tolko múky, čo by sa na konci noža udržalo, viac výživnej látky obsahuje, ako desať litrov najlepšieho bavorského piva. Kto by sa teda nasýtiť chcel z opojných nápojov, ten by cez žalúdok a črevá prelievať musel celé more alkoholu a ešte aj vtedy musel by byť stále opitý, aby necítil nedostatok pokrmu; takýmto požívaním ale strhal a zhubil by si všetky svoje vnútornosti, ohlúpil by si rozum, otrávil dušu a konečne dozrel by k odvedeniu do bláznivca.

Keď sa človek topí, aj britvy sa chytá, aby si len život zachrániť mohol. Keď korhela kto

presvedčiť chce o záhubných následkoch opilstva a zvlášte keď sa kto snaží priviesť ho k zanechaniu svojho špatného zvyku, korhelobyčajne všetku prácu vynaloží, aby svoju náruživosť ospravedlniť mohol. Hľadá dôkazy, vymýšľa odôvodnenia a s radosťou použije všetko, čo podporuje jeho náruživosť a v čom nachádza sa aspoň maličká iskra pravdy.

Mnohí s veľkou obľúbenosťou odvolávajú sa na tú mienku, že alkohol užívať je dobré a užitočné, bo však «*alkohol je medicína!*»

Čo na to?

Je pravda, že alkohol je medicína, lež v tom smysle, jako aj opium, tento rozkošný, lež veľmi záhubný prostriedok Číňanov. Kokain a iné otravy tiež menujeme medicínou, jestli ich v malom spôsobe užívame. Za medicínu považujú alkohol vo Švédsku a Norvégsku, tak že v tých krajinách alkohol len v lekárnach (v apatikách) a len na lekársky recept dostať možno.

Keď teda dopustíme *mienku* mnohých opilcov, ktorí svoju náruživosť tým vymlúvajú, že alkohol je medicína, neospravedľujeme ich *skutky*, že túto medicínu tak často užívajú. Bo však pravda, liek, medicínu užívame len na radu lekára a úzkostlive zachováme predpis na flaštičke medicíny sa nachádzajúci a neopovážime sa ani len o jednu ližičku viac užiť, jako je predpísané! A pálenku? Ktože by bol vstave opilcovi predpísať, že koľko ližičiek môže z tejto «medicíny» užiť, keď mu ani litre nestačia? Dobré teda, nech je alkohol medicína, ale užívajme ho len vtedy, keď nám to lekár predpíše a len ako medicínu! Pravda, nikto nebude kupovať lieky, flajstre a mastičky, keď ho nič nebolí, tak teda človeče, dokiaľ si zdravý, dokiaľ ešte v svojich žilách cítiš kolovať zdravú, ohnivú krv, nekupuj si tejto «medicíny»! Všemožne sa varuj a chráň tejto «medicíny», bo len doťiaľ nebudeš potrebovať opravdivého lieku, dokiaľ sa chrániť budeš tejto «medicíny», ktorá je otrava a to ešte tá najistejšia, ktorá je oheň, horší a nebezpečnejší ako sírkový oheň, ktorý Sodomu Gomorhu spustošil! Táto «medicina» je prameň všetkej choroby a nemoce, ktorá ti ukráti život! Preto prijmi dobrú, priateľskú radu: jestli chceš v dobrom zdraví dlho žiť, neužívaj tejto «medicíny» — nepí!

Nemajú teda základu výhovorky opilcov a

s pomocou lekárskej vedy a zdravého rozumu podvrátené sú tie mnohonásobné a v širokých vrstvách ľudu nášeho rozšírené omyle, že by alkohol dodával sily a smelosti, že by alkohol bol pokrmom, že by bol medicínou, ktorá predlžuje život. Presvedčili sme sa, že tieto výhovorky nemiernych ľudí sú vymysleniny, nemajúce žiadneho základu, bo zcela podvracajú ich zdravý rozum a lekárska veda. Už táto okolnosť mala by byť dostatočnou k tomu, aby opilci zanechali svoj špatný zvyk, bo však podvrátené sú všetky ich odôvodňovania, na ktoré odvolávali sa a uznať musia, že alkohol ani nedodáva sily — ba naopak, ničí ju — ani nle je potravou, ani medicínou, aspoň pre tých nie, ktorí sa na túto okolnosť najviac odvolávajú. Ponevác ale viem, že vzdor tohoto podvrátenia všetkých výhovoriek, opilci ďalej kráčajú po svojej záhubnej ceste, preto odhalíme im tú strašnú priepasť, do ktorej cesta ich vedie, poukážeme na tie hrozné *zkazonosné následky* nemierneho užívania opojných nápojov a úfame, že ten smutný pohľad, ktorý zazrú, strachom a hrúzou prerýje všetky ich vnútornosti a zastavia sa istotne na tej ceste, dokiaľ ešte niet pozde a neskoro; úfame, že odhodí od seba tie pekelné putá, ktoré diabol na nich zavesil, že vyslobodia sa zpod jarma špatnej náruživosti, ktorá ich zníži pod nerozumné zvieratá a prebudia sa k povedomiu veľkej hodnoty *človeka*, rozumného stvorenia Božieho!

Na každú sklenicu, ktorá alkohol obsahuje, vymalovať by sa mal odznak, ktorý býva na nádobách *otravy*: obraz umrlejšej lebky (smrte), bo následky pitia alkoholu, následky užívania opojných nápojov sú hrozné a odporné. «Nič na svete nevráti sa za sebou taký stravec nemoci, telesných a dušených, ako opilstvo. Opilstvo ide ruka v ruku s každým zlým duchom, buď skutočným alebo v bájkach každého národa predchádzajúcim. Opilec nevidí priepasť pred sebou, ide priamo, ako so zaviazanými očami, až sa najde hlboko — hlboko, zkaže čašto niet východu».

Krest'anský svetový názor je blahonosný bez výmienky pre každého.

Potriasajúca zvest'.

O najnovších klamstvách a švindľoch, akým zo stránky udajných ľudomilov v obeť padli naši v Amerike žijuci slovenskí a rusinskí bratia, k upozorneniu sirsích kruhov slovenského obecnstva, podávame nasledujúcu zpravu:

Amerikánske slovenské noviny priniesly zvest' priamo úžasnú, potriasajúcu. Dľa «Národných Novín» v Pittsburgu, Pa. a «Hlasu» v Clevelande, O. slovenské organizácie cez 6 posledných rokov oklamané byly o 300.000 dollárov! Klamár volá sa Viliam Vokolek, pochádzajúci z Moravy, narodený v Česku, štyridsaťpäťročný, pôvodne advokát, potom prosto klamár a podvodník neslýchanej rafinerie. «Národné Noviny» sdeľujú:

«Prichodí nám písať o strašnej veci. Slovenské (i rusinské) organizácie, nevynímajúc ani Národného Slovenského Spolku, okradené, ošvindľované byly za dlhší čas šarlatánmi a nepoctivcami. Slovenské organizácie byly obeťou žralokov, za dlhšiu dobu potajomky čapujúcich krv slovenských robotníkov. Štyri najväčšie slovenské organizácie — a udajne i niektoré iné — pripravovali o peniaze práve jednotlivci, ktorých povinnosťou je dobročinné naše spolky hájiť. Direktne okrádal slovenské organizácie Viliam Vokolek, povoláním advokát, za ktorým nešiel už dávnejšie. Chcel žiť z krádeže.»

«Hlas», vychodiaci v Clevelande, O., takto referuje o veci:

«Cincinnati, O. Dňa 8. januára chytený bol tu istý Viliam Vokolek, rodák z Česka, ktorý za dlhšiu dobu bol i hlavným úradníkom Národného Slovenského Spolku a advokátsku kanceláriu mal v Pittsburgu, v budove Národného Domu.

Dalo to tajným policajtom dosť roboty Vokoleka do nadstavenej pasce chytiť, ponač on ako tu v Amerike vyškolený advokát mal chytrosti dosť nástrahám vyhnúť, lebo i meno svoje pri tejto špinavej robote často si menil. Ale konečne predsa mu na stopu prišli a ho chytili.

Najväčšmi oškodovaná je organizácia «Grécko-Katolícka Jednota» v Homestead, Pa., až na 250.000 dollárov. Ale i viaceré slovenské organizácie maly nešťastie byť takto navštívené. Národný Slovenský Spolok, I. Katolícka Slovenská Jednota, Pennsylvánska Slovenská Kat. Jednota. Všetky tieto maly sa stať alebo staly sa obeťou tohto švindľu.

Vokolek «pracoval» od rokov takto: Išiel do niektorého mestečka, kde mnoho Slovákov

býva a tam «založil» nový odbor Spolku alebo číslo. Vlastne nezaložil nič, len vymyslel a napísal hromadu mien a zaslal prázdne mená na hlavný úrad niektorej z horemenovaných organizácií. Príspevky za všetkých tých vymyslených a nejestvujúcich údov posielal na hlavný úrad sám zo svojich. Keď videl, že by už mohol niektorý z tých «údov» «zomrieť», napísal teda peknú spolkovú úmrtnú falošnú listinu, falošnou pečatou potvrdil, i «farskú» pečat' pritiskol a zaslal na hlavný úrad.

Sám priznal sa už ku všetkému, hovoriac, že obyčajne tak po tisícke dostával, ale že on pre seba si z toho len po 350 dollárov nechával, lebo že i spoločníkov mal pritom, ktorých musel podplácať. Niektorí z nich viaj v New-Yorku bývajú.

Jeho spoločnícki švindleri predstavovali knazov, lekárov a pohrabníkov.

Roku 1908 «pracoval» vo Virginii, kde viac tisíc dollárov «vypracoval».

V poslednej dobe «pracoval» v Chilicothe.

Tu «založil» takto čísla od viac organizácií, a keď tým členom z hlavných úradovní rozposlaté byly nejaké spolkové tlačivá a takých ľudí, údov v Chilicothe nebolo, postmajster jednoducho všetky listy poslal nazad odkiaľ prišli. Tak dostala i grécka katolícka hlavná úradoven Sojedinenia svoje listy nazad. Hlavný úrad Sojedinenia v Homesteade poslal na chilicotského postmistra dotaz o vysvetlenie, že prečo nemohly byť tým osobám listy doručené, keďže sú to údovia tamejšieho čísla Sojedinenia?

Postmajster, keď presvedčil sa, že také čísla tej organizácie, ani takých údov tam nikto nezná, hneď zbadal, že v tom musí nejaký podvod byť, dal teda pozor na vtáčka a upozornil tiež i všetkých okolitých postmajstrov na to.

Tajní pracovali, až milého Vokoleka v Cincinnati, O. chytili, keď chcel si nejaké peniaze v banke uložiť.

Novšie chýry prichodia, že Vokolek vyznal pri výsluchu, že svojich spoločníkov mal v tých samých organizáciach, ktoré obkrádal, a majú to byť niektoré poprednejšie osobnosti.

Cincinnatijská polícia pri prehliadke jeho bytu našla plný kufor rozmanitých spolkových vecí, falošné listiny, pečiatky spolkové, farské, pohrabnícke a všeličo iného, ku tomuto zlodejskému remeslu potrebného materiálu.

Vokolek pri policajnom výsluchu vyznáva sa skrúšene zo všetkých hriechov svojich pri obkrádaní organizácií.

Národný Slovenský Spolok obral o 11.000 dollárov.

Nemecký cisár Vilhelm II. — V poslednej reči jeho vyslovil sa, že Nemecko bojí sa len Boha.

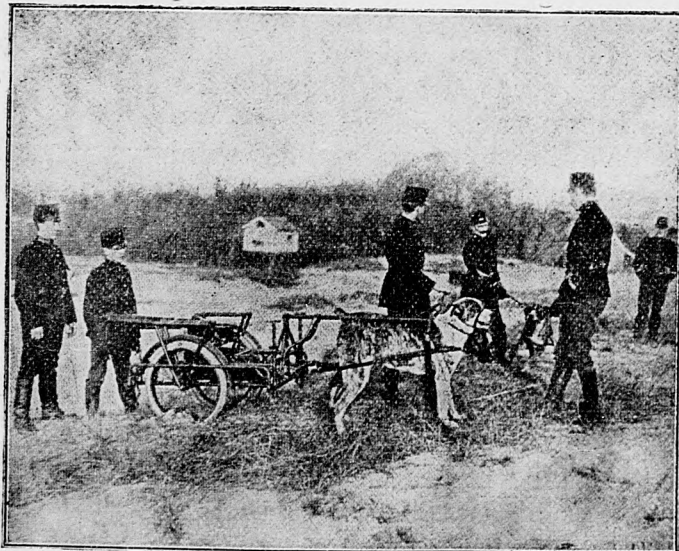
Bavorská kráľovská rodina.

Danew, preds. parlam.

Srbských mladcov v tiahnutí o

Strojovú pušku psy vezú srbskej armáde.

Bombardovanie Drinop

Porada bulharských dostožnikov.

Sukri, turecký paša, zmužilý obranca drinopolskej pevniny.

ských mladých v tiahnutie do vojny.

Bombardovanie Drinopola.

Opatrovanie černožorských ranených vojakov.

Jeho kariéra už od 6 rokov trvala.

Vokolek hovorí, že všetky peniaze, ktoré on dostal za tieto roky, neprevýšia 28 tisíc dollárov.

Vokolek daný bol pod zárukou 5000 dollárov, ktoré keď nemohol složiť, bol zadržaný.

Vyšetovania sú v prúde. Vyšetruje poštový inšpektor Griswold a vyšetrujú i tajní.

Behom čo najkratšej doby majú byť viacerí poprednejší spolkoví úradníci arešтовaní.»

I «Národné Noviny (Pittsburgh) to samé píšú, ale dokladajú: «Organizácia «Sojedinenie ruských bratstvi» ktorú najviacej ošudil, od ktorej vycical až 251 smrtných pádov, upozornila pošta spojených štátov, že ju ktosi klame. Vokolek u nej najviac «čísieľ» založil. Pošta dala v tichosti vyšetrovať. Inšpektor pošty Griswold už s neho oka nespustil a vynašiel, že klamár má svoje hniezdo v Cincinnati, na rohu 14-ej a Elm ulice. Tam ho prekvapili detektívi a našli uňho celý arzenál klamstva a podvodu. Vokolek, prichytený so všetkých strán, počal sa svedieť, vyznal svoj klam, len sa vyhovárал na ženu, ktorá vraj toľko trovila, že Vokolek nestačil zarábať, preto dal sa na krádež. Vyznal, že mal pri svojom kolossálnom šudierstve pomocníkov, čo sa konečne samo sebou rozumie. Pomenoval dvoch: Juliusa Egreckého, hlavného účtovníka «Sojedinenia», bývajúceho v Homestead. Vokolek, nevediac písať a čítať cyrillicou, sveroval to na Egreckého. Pri všetkých klamoch, kde bolo treba cyrillice, pomáhal Egrecký, pravda, za veľkú mzdu. Druhého, ako pomocníka, menoval A. S. Ambroseho (bol nekdý redaktor Kat. Lud. Nov.) býv. hlavného predsedu Národného Slovenského Spolku, teraz čestného predsedu. Ambrose vraj upozornil ho už pred 6 rokmi, že niektoré organizácie «povrchne, nedôkladne spravujú svoj «business» To ho priviedlo na myšlienku šudiť spolky. Keď firma Ambroseho zbankrottovala, bol v núdzi, prišiel ku mne, tvrdil, že bol oklamán svojimi staršími partnermi firmy a začal mňa žiadať o pomoc. Ako sa zdalo, bol bez za mestnania. Bol vtedy hlavným predsedom Národného Slovenského Spolku, v ktorom i Vokolek bol členom. Ja som toho človeka ľutoval a ponúkol som mu, aby sme robili s Národným Slovenským Spolkom to samé, čo sa robilo s rusínskym spolkom, hoci bol Národný Slovenský Spolok systematickejšie riadený. On mi povedal, aby som sa pustil do toho a v prípade, že by sa niečo stalo (t. j. keby povstalo nejaké podozrenie), aby som mu potajomky dal znak, «žeby netiskal prípad» (t. j. ako predseda ho

neurgoval). S tým som šiel a založil dva odbory N. S. Spolku, jeden v Ashland a druhý v Ironton. Ambrose pri niektorých tých «podporách» dostal polovicu. Ja som to vykollektoval a vyplatil som mu hotovými peniazmi.

Na toto hrozné udanie Viliama Vokolka A. Š. Ambrose uverejňuje osvedčenie, plné desu: «Som obžalovaný z hyenského priestupku, ktorému nevyrovná sa žiaden. Nevieam, čo Vokolka pohlo, aby ma zamiešal do svojej špinavej práce. Som bez seba takmer a stojím pred svetom a svetským súdom, dnes všetko čo žiadam je: počkajte, až záležitosť táto ukončená bude pred svetským súdom, kde sa zodpoviem a zodpovedať chcem. Prosím o trepezlivosť.»

Okrem N. S. Spolku a Sojedinenia poškodená je Pennsylvánska Slovenská Jednota a I. Katolícka Slovenská Jednota. Sojedinenie ošudil o 200.000 dollárov, Nár. Slovenský Spolok o 10 smrtných pádov asi o 11.000 dollárov. Predseda Mamatej a advokát ihneď prišli do Cincinnati s dokumentami, aby vrchnosti pomáhali odkrývať klamy. Vokolka posadili do areštu v Miami-county do väzenia Troy. Mamatej a Kulamer oddali dokumenty poštovému inšpektorovi Griswoldovi. Vec po vyšetrení príde pred súd Spojených Štátov. Hneď po arešтовaní dňa 8. januára 1913 vypočul Vokolka policajný náčelník. «Čo je vaše meno?» «Viliam Vokolek.» «Akej ste národnosti?» «Som pôvodom Moravan.» «Kde ste sa narodili?» «V Čechách.» «Koľko máte rokov?» «Štyridsaťpäť.» «S čím sa zamestnávate?» «Chcem urobiť soznanie, jestli vy, pánovia, vezmete na mňa trochu ohľad. Uznávam, že som činil zle. Očakávam, že budete milosrdní.» Potom odhalil svoje manipulácie, ktoré len slabo nastienené sú v tejto zpráve.

Z bojišť'a na Balkáne.

Dľa najnovších chýrov z balkýnskeho bojišťa medzi Bulharmi a Turkami cez celý týždeň boly krvavé bitky.

Proti pevninám Drinopola Bulhari 16. februára začali všeobecný útok, ktorý však Sukri paša odrazil, pri čom obe bojujúce stránky utrpely značné ztraty. Bulharská vláda dovolila, aby cudzinci, medzi nimi i konzulovia počas bombardovania opustili Drinopol, to však Turcko nedovolilo udajne zo strategických príčin.

Pred Čataldžou Turci 16. februára v krvavej bitke s Bulharmi, do predku postúpili o 6 kilometrov a zaujali pozície Bulharov.

Na polostrove **Gallipoli** medzi Bulharmi a Turkami 11. februára začala sa krvavá bitka, ktorá s malými prestávkami trvala cez celý týždeň, pri ktorej z oboch strán padlo dvadsať tisíc mužov.

Pri pevnine **Skutari** Černohorci počtom asi 16 tisíc mužov a s mnohými kanónmi 14. februára podujali útok proti pevninám Tarabos a Brdica. Turci odrazili útok. Černohorci na bojišti nechali šesť kanónov a tri tisíc ranených.

V **Albánii** najnovšie vznikol pohyb proti Srbom. Dočasná albánska vláda vystrojila početné irregulárne čaty, ktoré podelili na bandy pozostávajúce z 200—300 ľudí, aby na základe vypracovaného plánu pokračovali proti srbským čatám.

V záujme pokoja turecko najnovšie náklonné je balkánskym spojencom prepustíť územie, ktoré rozprestiera sa po čiare Midia-Enos. Drinopol ale malo by ostať neodvislým tureckým mestom.

Užasný sudcovský výrok.

Pred budapešťanským trestným súdom v pondelok 17. februára začali hlavné pojednávanie pravoty, ktorú ministerpredseda Lukács zdvihol proti nekďajšiemu štátnemu sekretárovi a krajinskému vyslancovi Zoltánovi Désyemu. Zoltán Désy ministerpredsedu Lukácsa v jeho rečiach slovom a vo viacerých článkoch v novinách obviňoval z rozličných nezákonností, ktoré dokumentami a svedkami dokázal chcel pred súdom. Trestný súd ale pri hlavnom pojednávaní pravoty nedopustil, aby Zoltán Désy proti Lukáčsovi zdvihnuté obžaloby — okrem jednej — dokázal a Désyho odsúdil na jeden mesiac väzenia a na zaplatenie 400 korún peňaznej pokuty. Tento výrok trestného súdu neideme posudzovať, zcela nestranné však musíme spomenúť, že to ani v krajine, lež ani pred cudzozemskom neprispieje k oratovaniu cti Lukácsa a celého mungovského systému.

Obnovenie všetkých obžalôb proti Lukáčsovi.

Gróf Julius Andrássy, gróf Albert Apponyi a gróf Aladár Zichy po odsúdení Désyho hneď 18. februára vydali vlastnoručne podpísané osvedčenie, ktorým osvojujú si všetky obžaloby, ktoré Désy zdvihol proti Lukáčsovi. Ku tomuto osved-

čeníu pripojila sa celá spojená opozícia. Ministerpredseda Lukács bude teda mať príležitosť aby zo všetkých, proti nemu zdvihnutých obžalôb očistil sa pred porotným súdom. Žiada to česť Uhorska a aj pred cudzozemskom je to jedinké zadostučinenie pre celú krajinu.

Mungovský parlamentárny výbor.

Štyridsaťčlenový mungovský výbor parlamentárny v početných zasadnutiach za predsedníctva Khuena-Héderváryho a v prítomnosti Tiszu a Lukácsa už o niekoľko dní zakončí, nie opravenie, lež jednoduché prečítanie mungovskej volebnej reformy. Mungovskí poslanci teda, už onedlho budú hlasovať nad tým, koľko sto a stotisíc katolíckych hospodárov a robotníkov ozbýjané má byť volebného práva.

Pane Richter !

Raz sme Vás už vyzvali, aby ste alebo prišiel účtovať do svojho okresu alebo aby ste sa osvedčil, ako myslíte zadržať ten sľub, ktorý ste poľahke volebného práva dal svojim voličom. Ludu ste sľúbil slobodné volebné právo, včul pevne držíte s Tisom a Lukáčsom, ktorí ľud pozbavíť idú o všetky občanské práva, nie že by im chceli dať to slobodné volebné, ktoré ste vy sľúbil. Ďalej kalvín Tisza a strakatej viery Lukács ich predlohou o volebnom práve ukrivdiť chcú zvlášte katolíckych hospodárov a robotníkov. S akým svedomím môže podporovať takéto zábery katolícky kňaz ?

B E S E D N I C A .

Ďuro Mungovec.

(Politická bájka.)

Bol raz jeden človek, ktorého Ďurom menovali. Neborák mal tvrdú hlavu, bo nebol tam, kde rozdávali rozum. Práve doplnil štyriadvadsiaty rok veku svojho, keď vyšiel z gymnázia.

Pri zkladaní poslednej zkúšky prepadol síce a matúrku znovu mal skladať, len že jeho apko bol fôišpánom a professori ohľadom na vyšší vek oslika Ďurka, smilovali sa nad ním.

— Čo mám robiť s tebou, poklad môj — riekol mu otec ku svojmu múdreému synkovi po ťažkej zkúške. K čomu máš vôľu ?

— Ablegátom bych chcel byť odpovedal Ďurko.

— To je najmenej, čo žiadaš, drahý synu, povedal pán fôišpán. Onedlho budú voľby, dám ťa kandidovať

v kocúrkovskom okrese. Postarám sa u vlády o ústavné trovy. Stotisíc korún myslím postačí.

Diktum faktum, Ďurko pri voľbe obdržal takú väčšinu, že sa sám čudoval nad tým, bo pri kortešačkách zkušil, že jeho protivník-opozičiar je vo väčšine. Pán főispán ho však zabezpečil, že ten mandát len on dostane.

Tak sa stalo. Nitriansky predseda Zemeč, Ďurka vyhlásil za vyvoleného krajinského poslanca okresu kocúrkovskeho a to s väčšinou šesfstoosemdesiatpäť voličov. Ďurka, hoc známe bolo o ňom, že nevynašiel pečaťný vosk, ani puškový prach, v prvých dňoch tak spomínali mungovia, ako stĺp vládnej strany, na ktorého usmieva sa ružová budúcnosť. Prítomný bol pri každom hlasovaní. Ani jeden minister nešiel účtovať bez Ďurka. Tisza ani krok nespravil bez neho, ba keď šiel na stranu, Ďurko mu podávačach papier, s čím si veľké zásluhy zadovážil u Tiszu.

— Na tohoto Ďurku čaká pekná budúcnosť — povrávali závistliví mungovia. Uvidíte, že minister bude z neho.

— Veru, veru, šťastlivý človek.

Medzitým cítil aj sám Ďurko, že naň veľké veci čakajú a že bez neho nemohli by obstáť ani Lukács ani Tisza. Ďurko bol s tým na čistom, že svoju popularitu len tomu môže ďakovať, že má prázdnu hlavu. Keby bol múdry, nikto bysi ho nevšimnul.

V trefom roku svojho poslanectva sa stalo, že vláda predostrela snemu zákonný návrh o volebnom práve. Ďurko aj teraz stál na čele tých mungov, ktorí s triumfom vítali ten návrh. Opravdivú senzáciu vzbudil s jeho jasotom, s jeho radosťou nad tým, že vláda chýrne toto pacholiatko nastolila mungovcom.

Náš Ďurko počal agitovať po krajine a sám nasháňal vláde tolko osvedčenia dôvery, že by sa to na rebrinový voz nevmetilo. Deň po deň chodily telegramy, v ktorých okresoch vládu pozdravovali pre jej veľkolepé dielo. Ďurko bol liferantom dôvery mungov. Už bol celý sohnutý, natoľko mu ministri plecيا potlapkávali.

— Na Ďurka usmieva sa ministerské kreslo — povrávali mungovskí poslanci.

— Veru, veru — bola odpoveď.

Výtečná práca slávnej vlády prevedená bola zdarne, bo Tisza zo snemu vytvoril opozíciu a tak z jeho návrhu stal sa zákon. Krajina — ako to vládou platené noviny červenými písmenami oznamovali — vískala od radosti. V snemovej sieni odohraly sa také výjavy, aké ani na bulharsko-tureckom bojišti nie. Ministri vrhli sa jeden druhému do náručia a bozkávali sa ako staré panenky. Mungovia kotrmelece váľali po stolicach a pán predseda snemu tancoval polku v gafach a v košeli s jeho milými policajmi. Najblazenejším však bol Ďurko. Jako skromný človek vyliezol na trám predsedníckeho kresla, vrhnul sa pred Tiszom na kolená a slziami polieval tú ruku, ktorá s volebným zákonom tolko šťastia vysypala na uhorskú krajinu.

Bystré oko Lukácsa zazrelo však Ďurka.

— Poď sem Ďurko, poklad môj, — zvolal naň Lukács.

Ďurkovi od blaženosti podlamovali sa nohy.

— Drahý Ďurko — riekol ministerpredseda — ja viem najlepšie, čos konal za nás. Dovol, abych ťa poľúbil.

Ďurko povolil.

— Včul ale, ľúbezný synu môj — pokračoval pán excellenciaš — ponevác snem rozpošleme, abych preukázal moju veľkú lásku ku tebe, vymenujem ťa ku katastru za praktikanta.

— Ale, pane excellenciaš, čo sa ti pozdáva, — vravil Ďurko trasúcim hlasom. — Môj okres ma zbožňuje, jednohlasne ma vyvolili.

— Uverím synu — odpovedal láskave pán excellenciaš — lenže už do života vstúpil nový volebný zákon, dľa nehož ty len o dva roky môžeš sa dať vyvoliť za poslanca, bo máš len osemadvadsať rokov.

Ďurko omdliac, zvalil sa do náručia pána excellenciaša. Dľa zprávy vládných novín: od veľkej blaženosti zamdlel.

P. H.

CHYRNÍK.

Zdravotný stav jeho veličenstva kráľa vzdor neprajného počasia je stále výborný. Jeho veličenstvu mnoho práce dajú prítomné zahraničné záležitosti. Udržanie svetového pokoja hlavným cieľom je jeho veličenstva. Z tejto príčiny aj jeho veličenstvo vlastnoručne písaný list poslal ruskému cárovi. Ruský cár na to odpovedal tiež vlastnoručným listom a osvedčil sa, že aj on je za stále udržanie svetového pokoja.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie 8. februára pre nedostatok kňazov vysvätil nasledujúcich štvrtého roku bohoslovcov: Tomáša Pásztor, Juliusa Salamon a Ludvika Vilimszky. Novovysvätení poslanci boli za kaplánov, asice: Tomáš Pásztor do Tótsóváru, Julius Salamon do Zemplénavásárhelyu a Ludvik Vilimszky do Nagykövesdu. Ďalej ako kapláni prelození sú: Ulrich Hemerka z Nagysárosa do obce Tarczal a Alexander Petrik z Nagykövesdu do Sárospataku. Cez celý čas svätého pôstu kázne vydržiaujú: v kostole praemonštratských kňazov každú nedeľu kňazi tohože radu pre katolícku intelligenciu, v kostole mnišiek Uršulinek každú stredu v nemeckej reči kaplán Jozef Csárszky, v sidelnom chráme biskupskom v maďarskej reči každý piatok kaplán Géza Horvath a každú nedeľu v slovenskej reči kaplán Štefan Ondereso. Spolok katolíckych gazdiniek 10. februára za predsedníctva barónky Juliusa Schell valné ročné shromaždenie vydržiaoval v biskupskej rezidencii. Valné ročné shromaždenie 16. februára vydržiaoval aj spolok kresťanských socialistov. *Enyiczke:* Tomáš Pásztor novovysvätený kňaz 9. februára slúžil tu prvú sv. omšu, z ktorej príležitosti rukovodičom mu

bol miestny farár Imrich Harkabusz a slávnostnú kázeň držal kaplán Mikuláš Bodnár. V tenže deň podobná slávnosť bola aj v obci Parnó, kde prvú sv. omšu slúžil novovysvätený kňaz Ludvik Vilimszky. ktorému rukovodičom bol miestny farár Alexander Derfinyák.

Z biskupstva spišského. Osvietený pán biskup spišsky dr. Aleksander Párvy v svojom poslednom obežnom liste oznamuje, že Svatý otec pápež Pius X. vďaka vyslovil za sv. Peterske haliere a že všetkým veriacim biskupstva poslal svoje apoštolské požehnanie. Dalej dáva na vedomie, že na územi diecese r. 1912. pre vonkajšie missie sossbieralo sa 4540 korún a na podporu katolíckej tlače 1291 korún. Odporúča vyborný náboženský časopis «Svatá Rodina», na ktorý predplatiť sa možno u Administrácii Svätej Rodiny v Bjelompotoku (oravská stolica); predplatné na celý rok je 1 koruna 60 halierov. — Dolnokubinský dekanfarár, prepošt Peter Wjecha vymenovaný je za predsedu r. k. učiteľského spolku trstenského okolia. — Najstarší kňaz biskupstva Michal Chmel, dekanfarár nižňanský v Orave po prijatí sv. sviatosti 4. februára zomrel v 94. roku svojho života a v 71. roku svojho kňazstva. Nebohý narodil sa v spišských Krempachoch.»

Chýry zo Sáriša. *Prešov:* Sporiteľňa sárišskej stolice 5. februára vydržovala valné ročné shromaždenie. Z podanej ročnej zprávy vysvitá, že ústav tento po 4 ročnom blahonosnom účinkovaní základný kapitál svoj zdvihol na 800 tisíc korún, čistého osohu docielil 41 tisíc 535 korún, akcionárom platí po 5 a pol procentov a na dobročinné ciele dal 250 korún, z čoho kuchyňa chudobných dostala 50 korún. *S. Štefan Ortinszky* gréc. kat. biskup americký za svojho vikára vymenoval uhorského gr. kat. kňaza Valenta Gorzó. Pre domoveň slepých 4 k. 50 hal. darovala slečna Magdalena Oppenheim z obce Palocza. Sklep tohoto ústavu minulý týždeň otvorili na Štefánia ulici. *Bardijov:* Za tunajšieho farára osvietený pán biskup vymenoval Gézu Zsebrákyho, farára obce Nyársardó. *Szentkereszt:* Odpust sv. Valenta odbavovaný tu bol 14. februára, z ktorej príležitosti mnoho ľudí pristúpilo ku sv. sviatostiam, hrubú sv. omšu slúžil Jozef Lencz, farár z Regeteruszka a slávnostnú kázeň držal Jozef Novák kaplán zo Szinye. *Nagysáros:* Julius Salamon tunajší rodák novovysvätený kňaz košického biskupstva 9. februára slúžil prvú sv. omšu, pri čom rukovodičom mu bol titulárny kanonik a farár Anton Kleinovszky.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky?

Jágerská kapitula na vydanie sossbieraných básni maďarského cirkevného básnika Gedeona Mindszentyho obetovala 4000 korún a bogáčshy farár Viktor Szmida 500 korún. — Nebohý Ferdinand Fehér, bývalý farár biharský na osadenie saleziánov v Uhorsku poručil 1000 korún. — Nebohý farár kötelekský Ján Kiss na podporu katolíckej tlače dal 400 korún.

Chýry zo Spiša. Minister orby Michala Pomekáča, pensiovaného učiteľa obce Šajóháza vymenoval za vandrovného včelárskeho učiteľa pre spišskú, šarišskú

a abaujskú stolicu. — V Levoči toho roku náhradné assentírky vydržiavať sa maju 7. a 22. každého mesiaca. A jestli by z tých dni daktorý padol na nedeľu, v tom páde náhradné assentírky vydržavané budu v nasledujúci deň. — V našej stolici minulého roku zabili 2661 zmijov; za každú zmijovu hlavu dala vrchnosť 50 halierov odmeny. — Levočská Mariánske kongregácia dievčiat ešte 8. dec. slávila 10 ročné jubileum svojho utvorenia. Slávnosť spojená bola s ochotníckym divadelným predstavením. Slávnostnú reč mal zakladateľ kongregácie Ludvig Illetškó, farár trnovský z Liptova. — V Novej Vsi ešte 8. febr., videli kapustového motyla z čoho uzatvárajú na včasnú jar. Jeden novovesský mešťan 9. febr. skočil do rieky Hernád, kde ho našli zamrznutého. — V Smokovciach do minulého týždňa bolo 478 zimných hostí a v Tátrašzéplaku 113. — Kežmarská filiálka Cerveného kríža má teraz 90 údov, jej majetok obnáša 7807 korún. Na prípad vojny odhlasovala filiálka 1000 korún na útvorenie dobrovoľného oddelenia poľných opatrovníkov ranených. — V Sádke na uprázdnenú r. k. učiteľskú stanicu vyvolili učiteľku Alžbetu Paločai a na nedeckú druhú r. k. učiteľskú stanicu kacvinskú učiteľku Gizellu Kozma. — Do Podhradia za predstaveného milosrdných vymenovaný je vysvätený kňaz milosrdný Ludvig Szepesi, bývyly predstavený skalický. Doterajší podhradský predstavený Emanuel Wujsz poslaný je za dozorcú do Jágra. Ako doterajší tak aj nový predstavený pochádza zo Starej Lubovne. — V Lučivňanských kúpeloch zomrel veľa zaslúžilý sluha Karol Drobny, ktorý na pántve Sakmáryho verne slúžil cez dlhých 52 rokov. Pre jeho vernosť minister orby pred niekoľko rokmi vyznačil ho aj listinou uznania. Pohráb mal krásny pri veľkej účasti obecnstva. Pánstvo na jeho rakev položilo pekný veniec s nápisom: «vernému sluhovi». — V Magure bol cez celý týždeň opravdový jarný čas, 11. februára nastala ale znovu zima so sňahom, ľudia sa zas sankujú.

Smrť sestry svätého otca. Roza Sarto sestra svätého otca Pápeža minulého týždňa zomrela v Ríme. Pápežský štátny sekretár posvätil telesné pozostatky zomrelej a na prsá mrtvoly z poverenia sv. Otca položil to Umučenie zo slovovej kosti, ktoré Pius X. od svojho vysvätenia za kňaza nosil na hrdle. Telesné pozostatky Rózy Sartovej uložili do jednoduchej drevenej rakvy, ktorú na skromnom voze zaviezli do chrámu sv. Vavrinca kde 13. febr. slúžili smútočnú sv. omšu. Zosnulú pochovali v krypte mníšiek. Svätého otca hlboko dojalo, keď sa dozvedel o smrti svojej sestry, ale dúfanie v Boha prinavrátilo mu silu a posilnilo ho. Keď mu sdělili smutný prípad, prežehnal sa a pomodlil sa. Po modlitbe žiaľne sklonil hlavu a zamyslel sa. Potom sa obrátil ku tajomníkovi a riekol: Dnes tebe, zajtra mne!

Cisár Vilhelm o viere. V Berline universita Fridricha Vilhelma slávila pamiatku boja za slobodu r. 1813. Na slávnosti, na ktorej boli prítomní cisár,

cisárovná, risky kancellár a viacerí ministri, cisár povedal reč, v ktorej prízvukoval, že dnešnému pokoleniu, ktoré je náchylné ku tomu, aby len to verilo, čo vidí alebo o čom sa presvedčí a ktoré nerado počuje slovo «viera», tomuto pokoleniu treba ukázať cestu vedúcu ku nábožnosti jeho predkov. Cisár potom odvolávajúc sa na minulosť hovoril, že nemecká mládež má si ukovať vždy spoľahlivú zbraň viery, ktorá zo zbrojárne nemeckých a pruských mužov nikdy nemá chybovať. Touto zbraňou ozbrojení môžu Nemci ísť po svojej ceste, nedbajúc na to, čo sa v pravo i v ľavo robí a vtedy budú môcť opakovať výpoveď mocného prvého kancellára Bismarcka: «My Nemci bojíme sa len Boha a noikoho iného na celom svete!»

Sviatok rádu servitov. Rád servitov 16. februára slávil pamiatku svojho založenia. Rehoľu roku 1233. založili bohatí kupci vo Firenze a keď pápež Alexander IV. nový rád roku 1255. potvrdil, čoskoro sa rozšíril aj v iných krajinách Európy. Terajší generál rádu žije v Ríme a je arcipastierom chrámu sv. Marcella. V Uhorsku serviti v Budapešti, v Jágri a vo Fraknóve majú kláštor. Hlavná jubilárna cirkevná slávnosť bola v nedeľu v chráme servitov.

Zamenenie starých 10 korunových banknot. Posledný termín zamenenia starých 10 korunových banknot určený je na 28. februára. Spoločná banka totižto oznamuje, že 10 korunové banknoty z 31. marca r. 1900., ktoré hlavné ústavy a filiálky teraz ešte zamienia, po 28. februári r. 1913. viac nebudú zamieňať, ani ich nebudú prijímať.

Vystahovalectvo v Zemplínskej. Zo Sátoraljauhelya oznamujú, že administratívny výbor stolice zemplínskej miuule vydržiaval svoje výročné valné shromaždenie, na ktorom medzi iným aj o vystahovalectve bola podaná zpráva. Dľa zprávy zo stolice behom januára 116 ľudí išlo do Ameriky a 86 osôb vrátilo sa nazpät. Behom roku 1912. zo stolice vystahovalo sa 4540 osôb a vrátilo sa len 1795 ľudí.

Rodný dom gr. Ferdinanda Zichyho. Z Prešporcka oznamujú, že na nedeľnom shromaždení Katolíckeho kruhu uzavreli, že cieľom označenia pamätnou tabulou rodného domu grófa Ferdinanda Zichyho zavedú pohyb. Gróf Ferdinand Zichy narodil sa v Szilágyiho ulici v dome č. 33. Prešporčania skvostnou tabulou zvečniť chcú veľké zásluby grófa Ferdinanda Zichyho.

Pre zmenky. Z Dolného Kubína píšú, že si rychtár obce Breza Ján Michaliga na šope nožom pichol do brucha a keď jeho skutok domáci spozorovali, nešťastný človek vtedy už bol mŕtvý, vykrvácal. Michaliga si vraj preto vzal život, lebo viacerým gazdom asi 16.000 korun žiroval, ktoré dlžoby by bol musel zaplatiť a následkom toho by bol vyšiel na žobrácku palicu.

Pozor na kachle! V Čaci (st. trenčianska) Brachárovci si ktorýsi večer dobre zakúrili kamenným uhlím do kachiel a do komína vedúca rúra kachiel sa dosiaľ nevypátraným spôsobom v noci zapchala. Do izby navalilo sa uhličitého plynu, od ktorého dvaja

synovia rodiny, jeden 12. a druhý 14ročný zomreli, tretiemu synovi, ktorý spal pri obloku, sa nič nestalo. Rodičov podarilo sa zachrániť. Vyšetrovanie je zavedené.

Vysoký vek. V obci Órszállás (st. báčbodrogská) minule zomrela najstaršia ženská v stolici vdova po Áronovi Rosenbergovi. Zosnulá žila 104 rokov.

«Nábožné Vzdychy», túto znamenitú modliacu knižku ku cti sv. Jozefa složenú, v skvostnej väzbe ešte vždy dostať za 2 koruny u dra Jozefa Janda v Nyitra-pereszlény.

Hospodár len vtedy môže mať veľkú radosť, keď zožatú hojnú úrodu vymlátif môže motorovou mlatiačkou, pochádzajúcou z motorovej dielne Ludvika Kállayho. Presná adresa: *Ludvika Kállayho* motorová dielňa, *Budapest, VI., Gyár-utca číslo 28.*

Cserfalu (prešp. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Velactený pán redaktor! Prosím ráčte popriať miesta týmto mojim pár riadkom v našom milom «Krestane».

Jedon pohľad na minulý koniec fašiangov, na čas, ktorý starý či mladý vesele využil chce, aby tým pohyblivejšiu príčinu mal v pôste ešte horlivejšie pokanie činif za priestupky zákona božieho: nuteným sa cítim opisať v krátkosti aj naše obecné bavenie sa v ten istý čas takrečených svetských radostí.

Vyznávam, je tu reč o takej svetskej radovánke, na ktorú Boh nikdy nepostaví toto svoje vyhrážanie: «Obrátim slávnosti vaše na kvilbu a všetky spevy vaše na nariekanie.» (Amos 8, 10.) Tým menej sa najde taký zkmateľ, človek, ktorý keďby aj cez zväčšovacie sklo pozieral na ňu, chybu mravom sa vzdorujúcu predsa by nenašiel.

Veď náš zbožného ducha ľud, v ktorom nevyhasla láska k Najvyššiemu, má takých synov a dcéry, z ktorých niekoľko si za účel vyvolili naučiť sa a skutočne aj v našej obci dvarazy predstavili jednu vážneho poučenia plnú divadelnú hru — vopred zriekne sa osobného zisku, len aby ľud, svojich bratov a sestry od zvyklých márností fašiangových odvrátili a týchže poučilil A ja ako zo zlého, dobré city urážajúceho divadelného kúska prítomni len škodlivý pre dušu jed do seba ssajú, tak bol náš divadelný kúsok a jeho prednesenie dvojnásobným pekným kvietkom, ľubovonným, ducha občerstvujúcim.

Dobromyselného človeka povaha je taká, že keď má príležitosť ešte viac dobrého učiniť, neprestane, zakial to nevykoná: tak aj nasi herci, svoju, bez majstra, len od seba nadobudnutú šikovnosť preukázali 1. a 2. februára aj v susednej obci: Častej. Tam sa im dostalo ešte širšieho uznania a ešte viac hodnej pochvaly, za prednesenie dvojnásobné, divadelného toho istého kúska: «Križ pod lipami» od F. Urbánka.

Mohol by sa niekto tázať, prečo tak obsírne o jednoduchej veci spomienku verejne činim a odpoveď

moja hneď takto bude znieť: duchovného pastiera tešíť musí, keď jeho, Bohom nesmrteľnou dušou obdarené ovečky, aspoň len na chvíľku na dobrej paši sa bavia, zabavujú; ďalej tiež i preto sa musí tešiť, keď z kratochvile nadobudnutý zisk práve pre dobro kostola je obetovaný.

Z tejto príčiny spomínam tu aj mena našich dobročinných hercov. Tito sú; August Vrabel, Floriš Gavorník, Floriš Fandel, Floriš a Maria Polčic, Helena Duban. Alexia a Anastazia Valentovič, Maria Gašparovič, Maria Pokojný, Ján Tajner, Franc Konik, Ján Šajda, Štefan, Rudolf a Sidonia Moravčik, Justina Vrabel, Ján Belica, Gábris Pokojný — a iní pomáhajúci. Na vnútorné zariadenie nášho kostola prijalo sa: 120 kor. 96 hal. Za čo v mene tohože chrámu Božieho dakujem dobrosrdečným hercom so slovom: Pán Boh vám zaplať! A prajem si, bárs by váš pekný príklad aj inde svojich povolaných nasledovníkov získal!

Ludvik Hotár, farár dubovský.

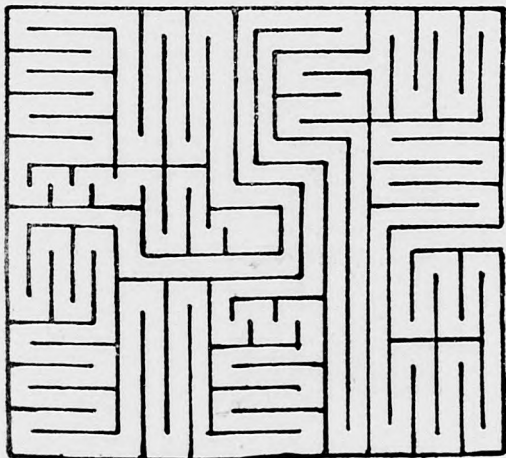
Z V. Topolčian.

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Velactený pán redaktor! Prosím ráčte uverejniť týchto mojich pár riadkov v našom milom Krestane.

Už máme farára dľa žiadosti srdca svojho. Daj Boh, aby dr. Ján Bundala v dobrom zdraví mohol dohoniť to, čo doposiaľ bolo zameškané na poli náboženského a politického života. Už bol svrchovaný čas, aby patrón pri zaplnení fary hľadel jedine na sicosť, statočnosť kňazskú a na práceschopnosť. My chceme byť dobré a poslušné dietky nášho nového duchovného otca, spolu ale i to mu sľubujeme, že sa počet ľudákov aspoň zdvojnásobní. Nech žije nový náš pán farár, nech žije Indová strana, nech žijú obetaví prívrženci tej Bohu milej ľudovej strany!

Občan.

Hlavylámka.

Blúdna cesta.

Krestania, katolíci kupujte len u krestanov!

Odkazy redakcie.

J. J. P. Doposiaľ sme vždy všetko uverejnili. Nemáte sa čo ponosovať. — O. H. Z. Vo vašej obci tuším všetko spi. Není tam ani Katolíckej ľudovej Jednoty ani ľudákov. Nuž bratku, bez práce není sú koláče. Ostatne Pán Bob s nami a zlé preč. — G. V. O. Číslá vám riadne posielajú.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 18. februára.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor. 23.10—23.75
» stolnobelohradská, nová	« 22.95—23.55
» peštianska, nová	« 23.00—23.65
« banátska, nová	« 23.45—24.25
Raž prvotriedna	« 19.25—19.45
« druhotriedna	« 19.05—19.25
Jačmeň nový, prvotriedny	« 18.40—19.00
Ovos prvotriedny	« 21.00—21.80
« druhotriedny	« 20.00—20.50
Datelinové sáme, červená datelina	« 200.00—210.00
« lucerna	« 110.00—136.00
Otruby drobné	« 12.00—12.26
« hrubé	« 12.00—12.20

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17.60	17.30	17.00	16.70	16.20	15.80	15.20

č.	7	7½	8
K.	14.80	13.80	10.40

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Šošovica čistá	kor. 36.00—56.00
Hrach lúpaný	« 30.00—32.00
Hrach nelúpaný, čistý	« 30.00—32.00
Rasca (kmín)	« 81.00—81.00
Mak	« 135.00—136.00
Kukurica	« 18.30—18.60
Konopné sáme	« 29.50—31.00
Proso	« —
Fazula strakavá	« 25.00—26.00
Fazula veľká biela	« 22.00—23.00
Zemiaky (hornouhorské) biele	« 6.20—6.50
« ružové	« 8.40—9.00
« žlté	« 8.00—11.10

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor. 159.00—160.00
Slanina mestská 4-kusová	« 128.00—129.00
« 3-kusová	« 139.00—140.00

Husle pre žiakov ku koncertom.

Najlepšie doročky výtečného vyhotovenia. No. 112 1/2 husle pre žiakov 4/4 veľkosti s plameňovými politirovaným dnom K 5-80. No. 113 1/2. Skolské husle 4/4 veľkosti s pekným plameňovými politirovaným dnom, lepšej kvality K 6-50. No. 115 1/2. Skolské husle 4/4 veľkosti s pekným vyloženým, plameňovými politirovaným dnom, veľmi obľúbená sorta K 7-60. — Skolské husle s náčiním z ebenového dreva, dobrého hľasu a vyhotovenia K 8-40, 9-10, 10-30. No. 212 1/2. Husle ku orchestrom s náčiním, z ebenového dreva K 16-80. Slničky po K — 90, 1-10, 1-50, 2-10, 2-20 a vyše. — Harmoniky k fahaniu a ústne, okariny, klarinetty, hudobné nástroje, gramofony atď. v najbohatšom výbere. — Žiadne riziko! — Zmena povolená alebo návrat peňazí. — S poštovou dobiereku alebo pri voprednom doposlaní peňazí zasiela cis. a kráľ. dvorný zásielca

HANNS KONRAD,

vývozný dom **Brüx**, číslo 3345. (Čechy.)
Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť každému posiela sa zdarma a franko.

Liptovská brindza.

V terajších drahých časoch v každej damčnosti ku najzvláštnejším potravným článkom patrí liptovská brindza.

Prvá dielňa liptovskej brindze

FILIP PEVNÝ v Lipt. Sv. Mikuláši

založena r. 1873. rozposiela liptovskú brindzu v balíčkoch po 5 kilo. Najľahšiu desert brindzu K 7.60. I-a. Liptovský syr K 5.70. I-a. Potravný syr K 5.70. II-a. Potravný syr K 5.20. Zásielky franko ku každej železničnej stanici. — Podrobné prospekty a plakáty na žiadosť franko a zdarma.

Vaša trpezlivosť bude odmenená

keď pri potrebe v domácnosti osočných článkov zo zlata, striebra, ručných doročiek z ocele, náčinia k fačieniu, hudobný h strojov, hračiek atď. prehladnete môj hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami, ktorý na žiadosť každému zdarma posiela

Hanns Konrad

cis. a kráľ. dvorný zásielca, vývozný dom

Brüx číslo 3367. (Čechy)

Niklové včkové hodinky K 4-20. Niklový budiček K 2-90. Harmonika k fahaniu K 5. Husle K 5-80. Revolver K 6. Hlavný cenník každému zdarma a franko.

Oznamy prijíma

administracia

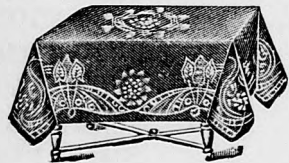
„Krestan“

BUDAPEST

Szentkirályi-utca 28.

Stolové a posteľné garnitúry

v najsolídnejšom a najmódnejšom prevedení! — Žiadne riziko! Zmena dovolená, alebo peniaze späť! Č. 2081.

Bouerette garnitúra (2 posteľné prikrývadlá asi 140x190 a 1 obrus asi 138x138 cm.) so zatkanou peknou kvetinovou obrubou z vlny borodocerenej, alebo olivovej farby v konkurenčnej jakosti K 12-20. Jednotlivé posteľné prikrývadlá K 4-45. Jeden obrus K 3-30. Č. 2165. To isté v lepšej jakosti K 13.— Jednotlivé prikrývadlá K 4-75. Jednotlivé obrusy K 3-50. Garnitúry v jemnejšom prevedení, v hojnejších vzorkách K 15-20, 16-18-21-50 a vyše. Bohatý výber v mojom hl. cenniku. **Rozposiela na dobiereku** svetová firma c. a k. dvorný dodávateľ **Hanns Konrad**, vývozný obchod. **Brüx** číslo 3353. Čechy. **Pitajte môj hlavný cenník s ca. 4000 obrázkami darom a franko.**

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K, lepšie 12 korún. Biele mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snáh mäkké jak páper, drapané 30, 36, 42 K. — **Metové posteľe.** A červeného cinovatu 1 dobre naplnená perina, alebo 1 zpodná perina 130 cm. dlhá, 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho šotovujeme vo veľkosti dľa vole. Trojdielovú srstennú matrac na jednu postel K 27.— lepšej jakosti K 33. Zásielky vyše 10 korún franko s poštovou dobiereku. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Beneditk Sachsels, Lobes** 134. pri Pilsen (Čechy).

Zbraň

najpečlivej vystrielaná, najlepšej jakosti a zvláštneho vyhotovenia zasiela **Hanns Konrad** cis. a kráľ. dvorný zásielca **Brüx** č. 3365. Čechy.

Revolver K 6.—, flóbert pištoľa do vaku K 2.—, flóbert Terceerle K 2.60, flóbert Teceerle K 10.60, zbraň na polovačku K 45.—, K 48.—, a vyše v najbohatšom výbere. Cenník komukolvek na žiadosť zasiela sa zdarma a franko. Rozposielanie tovaru stáva sa a poštovou dobiereku alebo pri voprednom zaslaní peňazí. Riziko vytvorené. Nezodpovedný tovar zamenim a eho peniaze vrátim.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel!

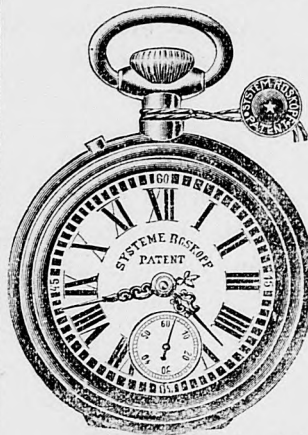
1 kg. sivé dobré drapané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snáh biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; najľahšie papierie z prs 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe

z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podblavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vrážkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobiereku od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazí obšírný cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

K 4.20 s niklovou retiazkou, obveskom a koženým vreckom

koštujú moje echt americké antimagnetické Roskopf systému, patent Anker remontoir hodinky č. 99 s plombou v dobrom niklovom zatvorku s ručičkami sekund, patent emailovaným číselníkom, presne repassované a regulované s trojročnou zárukou na písne **K 4.20.**

Č. 99 1/2. Tieže hodinky s niklovanou retiazkou ovskom v koženom futrale, v čiernej oxidovanom ocelovom zátvore **K 4.50.**

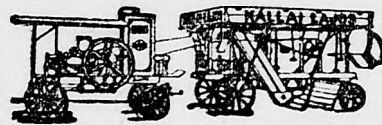
Žiadne riziko, výmena povolená alebo návrat peňazí. — Rozposiela s poštovou dobiereku prvá fabrika hodiniek

Hanns Konrad

cis. a kráľ. dvorný zásielca

Brüx, číslo 3335. (Čechy.)

Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami každému zdarma a franko.

Známo je vôbec,

že len

LUDVIKA KÁLLAI-ho

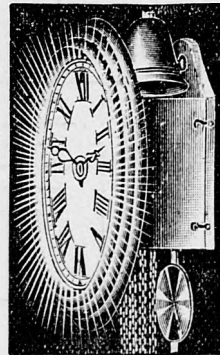
motorfabrika

Budapest, VI., Gyár-utca 28,

prí úplnej záruke lífruje najchýrnejšie motorlátiace stroje. Po celej krajine pochvalne známých najlepších a najjednoduchších, pôvodných **Ludvika Kállai** motorov prosine žiadať obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú motorovú fabriku netreba zameniť s druhými firmami pod menom Kállai.

Budiček s hlasom vež. zvona.

No. 4434. I-a kvality, so strojom 30 hodinovej chodby, bijúcim celé a po hodiny, s veľmi hlasným zvonom, v hladko polirovanom ráme 10 cm. veľkosti, s číselníkom pod sklom, s tromi zlatobronzovanými pondusami, s trojročnou zárukou na písme len **7 kor. 80 hal.**

No. 4434 1/2. S ožiareným číselníkom v noci K 8-40.

Najlacnejšie okrúhle hodiny do kuchyne, bez budička, s 30 hodinovým strunovým strojom, priemeru 16 cm. K 3-20.

Riziko vytvorené! — Zmena povolená alebo návrat peňazí.

S poštovou dobiereku zasiela prvá dielňa hodin

HANNS KONRAD,

c. a k. dvorný zásielca **Brüx**, číslo 3340. (Čechy.)

Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť každému zasiela sa zdarma a franko.